Արեւելեան Փոստ

Արեւելեան փոստ կը հրատարակուի ամեն օր։

Տարեկան գինն է Պոլսոյ համար կանխիկ 1 Օսմանեան ոսկի. իսկ գաւառաց համար բօսթայի ծախքը մեր վրայ ըլլալով 7 արծաթ մէճիտ։

Մէկ օրինակը 10 փարայ է։

Յանուցմանց տողն առաջին անգամի համար 2 ղրչ. երկրորդ անգամի համար 1 ղրչ. և ուրիշ անգամներու համար մասնաւոր սակարկութիւն կը լինի։

Որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէն–Խմբագիրն Կ. Պոլիս Փիւրճի խանի վարի յարկ թիւ 26 Արեւելեան փոստի տպագրատունը։

Ա. ՏԱՐԻ — 1873 ՄԱՅԻՍ 18 ՈՒՐԲԱԹ — Թիւ 23

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՎԱՆԱՑ. ԽՆԴԻՐ

ԿԱՄ

ՕՐԻՆԴ ԵՒ ԴՈՐՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ*

(Շարունակութիւն պես թիւ 22)

Պէտք է ընդունիլ, որ ժողովրդական ժողովոյն 1861 թիւ տեղեկագրութեան մէջ կը կարդանք. «Ժողովս վանցի. Պօղոս վարդապետի դէմ եղած ծանրը ամբաստանութեանց քննութիւնը խառն մասնաժողովի մը յանձնեց. բայց քանի մը նիստ անցնելով յիշեալ վարդապետը, փոխանակ ներկայանալու մասնաժողովին, փախաւ դատին վերջանալէն առաջ, և կրօնական ժողովը արգիլեց ընա հոգեւոր պաշտօն կատարելէ մինչև որ դայ գինքն արդարացնէ։»

«Յիշեալ վարդապետին կրօնափոխութեան պատճառելօք Տրապիզոնէն գրած մէկ նամակն առնուելով, կրօն. ժողովոյն առաջարկութեամբ ժողովոյս Թ. րդ նիստին անոր Պօղոս բերութիւնն համար արքունի հրամանագիր խնդրուեցաւ, և Ժէ. րդ նիստին, որ է 4 յունվար, երկու ամիս պայմանաժամ տրուելով դատապարտութեան պատասնալիք հրատարակուեցաւ։»

«Միանգամայն վեհ. կաթողիկոսին գրուեցաւ եղելութիւնը, որպէս զի յիշեալ վարդապետը կերպիւ մը եպիսկոպոսութեան աստիճան ձեռք բերելու փորձ չընէ։»

Առանց քննադատելու ժամանակուան վարչութեան վարմունքը, միայն պէտք է ըսել թէ՝ որչափ պատժոյ վճիռ տալ է յանցաւորին, բայց դարձապարտութեան մէջ անտարբեր մնալով, իր յանդգնութեան օրինապանական գործմանն մը պատճառ տուած է։ Օրէնքը զՊօղոսն այսինքն ձեռնադրութիւնը պատժած է և այդ դատապարտութիւնն կը չարունակի մինչև յաւիտ, և մինչև յայն ժամ, թէպետ նա ոչ ձեռնհաս առնելի առաջ գինքն արդարացնելու փորձն ըրած է և ոչ իսկ ուզած բաւ ապաշխարութեամբ պատժէն ազատիլ պարտաւոր, այլ լինչ որ էր յառաջ քան դատապարտութեան վճիռը, նոյնն է և այսօր։ Սակայն այս պարագային մէջ ո՞վ է մեղաւորը, օրէ՞նքն. բայց օրէնքն իր պարտքը կատարած է։ Մեղաւորը՝ 1861 ին վարչութենէն յետոյ եկող լիքանութիւններն և մանաւանդ ազգային իշխանութեան մէջ պատահած մեծամեծ դէպքերն են, ինչպէս Սահմանադրութեան կռնելը, Պատրիարքական փոփոխութիւնք, կաթողիկոսական ընդհրնները, Ազգային վարչութեանց մերթ ընդ մերթ ընդհատումնք եղն, որոնց պատեհութեան մէջ Պօղոս վարդապետ յաջողեցաւ ինքզինք ծածկել, և արդէն բնական էր այս մեծամեծ պատահարներու մէջ Պօղոսի իշնդրոյն մոռացութիւնը կամ թերևս ոչ այնչափ կարևոր երևնալը։ Այս առթիւ Պօղոսը՝ մինչև անգամ երբեմն գինքն կէս պաշտօնական ճանչցնելու ստիպել տալ, և այս բռնական և ապօրէն դրութիւնը չարունակած է մինչեւ Ս. Հայրիկի Պատրիարքութիւնը։

Խրիմեան Պատրիարք եղաւ, դարձեալ Պօղոսը. իւր նախկին ընթացքը չարունակելց, հակառակ իւր ընդունած վճռոյն։ Բայց այս չարունակութեան համար երբէք չը կրնար ըսուիլ թէ Խրիմեան Սրբազան գՊօղոսն արդարկամ օրինաւոր ճանչցած է, կամ թէ նորա դատապարտութեան վճիռը յետոյ կոչուած կամ արդէն լուծուած է։ Ոչ այսպէս։ կը սխալինք նախ թէ կարծենք Ս. Պատրիարքը միմիայն պաշտօնական թղթակցութեամբ Պօղոսն արդարացուցած կը լինի. այս վճռակին մէջ Պօղոսը միշտ ապաշխարք պէտք է ըմբռնել, և այս ժողովրդեան գնաւորը ապաշխարը վստահելու յաջողութեան համար մերթ յաւրաբերական միջոցներ գործածել կ'ստիպուին մինչև ժամանակն օգնէ, և այս ձևը քաղաքական դրութիւն մ'է։ Նոյնպէս կը սխալինք կարծելով թէ օրինազանցական, չարունակութիւն մը ժամանակ անցնելէն յետոյ ինքնին արդարութեան կը վոխուի։ Աստենէ մ'եւ լած դատապարտութեան վճիռը դարձեալ նոյն առենական քննութենէն կրնայ բացարձակապէս յետոյ կոչուիլ կամ արդարանալ. ասկէ զատ ոչինչ միջոց չունի պատժապարտն պրդարանալու։ Բայց թէ Ս. Պատրիարքը ինչո՞ւ ի սկզբան իւր պատրիարքութեան չը մերժեց զՊօղոսն. եթէ վերի ապացոյցները բաւական չեն՝ կըսեմ առաջին. Պատրիարք պատճառ ունէր, նախ որ՝ իւր պատրիարքութեան սկիզբն այնչափ ծանր ծանր անմիջական խընդիրներ կային, որ զՊօղոսն յիշել դըժուար էր. երկրորդ՝ եթէ անմիջապէս մերժէր զայն՝ իրաց վիճակը չգիտցող յիմարներ անձնական թշնամութիւն է

ընելով չ'ժամադրութիւն պիտի յարուցանէին, երրորդ՝ պիտի մէկէն'ի մէկ մերժելու յիմնային՝ թէ ուրախ բաւական դժուարութեան պէտք ուներ։ Ուստի Խրիմեան՝ օրէնքն օգտակարութեան համար դործադրելու սկզբունքով, օգտակար համարեց սպասել մինչև ցայս կէտ. երբ ժամանակ հասաւ, յորում Պօղոսի վերայ ժամանակի պահանջները աւելի ծանրացան՝ երբ թոզլով հինն՝ այժմ ունայ ամբաստանութիւնն շատացան և երբ Պօղոսն սկսաւ Սահմանադրութեան դործադրութեան դէմն ալ հակառակիլ (մոռնալու չէ թէ լրագիրը'ի սկզբանէ միշտ կծու յարձակումներ կ'ընէին թէ ի՛նչ լաղթով Խրիմեան իւր պատրիարքութեան օրով թոյլ կ'տար որ Պօղոսի պէս ահեակ և ճնասակար մէկին իւր բազմահոյ հայրենիքը կ'ապականէ) այնուհետև Ս. Պատրիարքն սոսկալեցաւ աւելնայն օրինական ձեռընհասութեամբ, ոչ թէ միայն նոր սոսկողութեանց համար կրնար Պօղոսն մերժել՝ այլ մանաւանդ և առաւել ազատ էր նոյն իսկ հին վճիռն առանձին դործադրելով բաւականանալ Աւետարանչի և նոյն իսկ Սահմանադրութեան օրինաց յենլով։

(Շարունակելի)

Լամբիւռ Օթօմանի մէջ մեր հայասատանցի եղբարց դպրութեան վերայ հետեւեալ հետաքրքրաշարժ տեսութիւնը կը կարդամք, զոր արժան կը համարիմք թարգմանել մեր ընթերցողաց ուշադրութեան յանձնել։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՒՂԱՑԻՈՑ ԳՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Վանայ, Պիթլիզի, Մուշի, Մելաշկերտի և Մեծ Հայաստանի ուրիշ քաղաքներու մէջ եղած քանի մը վիճակագրական փորձեր հաստատած են թէ ժողովրդեան արական և չափահաս մասին գաղթելովը քաղաքներու և գիւղերու բնակչաց թիւը կը նուազի։

Հայաստանի այս գաղթականութիւնը բաւական բազմաթիւ ըլլալուն համար Հայոց ազգին գլխաւորներուն նոյնպէս օսմանեան կառավարութեան իսկ ուշադրութիւնը գրաւելու արժանի է։

Ժողովրդեան աշխատասէր արական մասին մէկ ութերորդը իրենց ընտանիքը թողլով մեծ քաղաքներ և մանաւանդ կոստանդնուպոլիս կերթան ապրուստ ճարելու համար։

Այս գաղթականութեան հետեւանքը կրնակի ազետալի է. նախ՝ որովհետեւ Հայաստանի քրիստոնեայ դաշտերը կամայական, երկրորդ՝ որովհետեւ այս երկիրներուն քաղաքական անտեսութիւնը վաղ կամ անագան ատկից ձնաս պիտի զգայ։

Մեծ քաղաքներ կամ կոստանդնուպոլիս դալով չափահաս ժողովրդեան չատերը քիչ մը բան շահելէ վերջը իրենց երկիրը վերադառնալու մտօք այդ քաղաքները կերթան։ Սակայն ընդհանրապէս այդ հայ դպրթակցաց շատերը՝ մերձակից գտնուելով այն մայրութեանց՝ որք կարծես թէ մարդկային բազմամբոխ ժողովրդոց ժառանգութիւնքն են, բոլքերնին կապականի և կը մոռնան իրենց ընտանիքը և վերնք ձնող երկիրը։

Հայ ազգին ներկայացուցիչները ամէն ջանք կրնեն ատոնց մէջ բարոյականութիւն տարածելու, սակայն ատկից յառաջ եկած արդիւնքները՝ եղած ջանից չեն համապատասխաներ. վասն զի մեծ կեդրոնատեղեաց մէջ ճշդիւ արձանագրութիւն չի կրնար ըլլալ միշտ։

Մինչդեռ այս դպրթականները իրենց հայրենիքը կենալով դիւրակենցաղ մշակներ պիտի ըլլային, անոնց շատը կոստանդնուպոլսոյ մէջ բնակութիւն, ձիւապանութիւն և ատոնց նման արուեստներ կընեն։

Որովհետեւ ատուգիս այս ընկերական արուեստները մշակութենէ նախամեծար չեն, պէտք է այս դաշտային ժողովրդը իր հայրենի տունը և երկրին մշակութիւնը թողելու ատիպող պատճառները վնտռել։

Հայաստանի և նոյնպէս Փոքր Ասիոյ մասին հողագործ ժողովրդեան շատը տախտակած են իրենց զարգացման երկու խոչնդոտներու դէմ կըռուելու, որոնք են տաճնօրդական տուրքերը և դրամագլխի չգոյութիւնը։

Մշակը ինքզինքն և իր բնտանիքը ապրեցնելու ու իր դաշտը սերմանելու համար պարտաւորեալ է փոխառութիւն ընելու որոնց տոկոսը բաւական բարձր ըլլալով անհնար կըլլայ իրեն փոխառած դրամագլուխը հատուցանել։

Միւս կողմանէ տաճնօրդական տուրքն ալ բաւական մեծ կակ ձնաս մը կընէ խեղճ մշակին արդեանց։ Երկու երեք տարի այդպէս վարչական կարդ մը բաւական է գիւղացին՝ իւր դաշտը մշակելու, ինքզինքը ապրեցնելու և իր երկրին մէջ կենալու նիւթական անկարող վիճակի մը ենթարկել։

Իր ձնաղը չահելու յոյսով կը գաղթէ նա, որովհետեւ փոքր Ասիոյ մէկ աշխատասէր է. բայց մեծ վերտեսանք թէ այս դպրթականները իրենց կերպով իրենց կեանքը կը վերջացնեն։

Սակայն ինչ բարեացակամութեամբ կարելի է հայ մշակին այս վիճակին դարմանն տանիլ և հետեւաբար արգելու անոր գաղթականութիւնը։

Իրեն նկատմամբ ձեռք առնուած միջոցները չահաւէտ պիտի ըլլան այնչին կամ աննշոյ որ այդ միջոցները պիտի դործադրեն։

Ստուգիս սովորական և ծանօթ բան մը առաջ բերած կըլլանք ըսելով թէ երկրի մը գլխաւոր հարստութիւնը իւր հողին բերքերուն և իւր ձեռադիտութեան մէջ կը կայանայ։ Սակայն Օսմանեան կայսրութեան մէջ քաղաքական անտեսադիտութեան այս սկզբունքը՝ թէպետև խիստ լաւ ճանչցուած՝ այլ խիստ անկատար կերպով դործադրուած է։

Օսմանեան կայսրութեան մէջ դրամական և առեւտրական մեծամեծ ընկերութիւններ կազմուած են. սակայն ատոնց և ոչ մէկը երկրագործութիւնը և ձեռագիտութիւնը ընդարձակ կերպով առաջ տանելու մտոնաւոր դիտմամբ հաստատուած չէ։

Եւ սակայն գետիններուն պտուղները ծաղկութեանը նայելով, երկար տաճնէ'ի վեր այս շահադիտութեան ձեռք զարնելու էին շատ մը դրամագլխի տէրերը. որք ստուգիս իրենց դրամը շատ աւելի ապահով կերպիս չահու պիտի դնէին երկրագործութեան և ձեռադիտութեան մէջ քան թէ պօրսային գնոց բարձրութեան և յանձութեան երկրայելի խաղին մէջ։

Վ.

ՆԵՐՔԻՆ

Զորեքշաբթի օր, վիէննայի օսմանեան դեսպան Փաշայի և Գերմանիոյ օսմանեան դեսպան Արիւտաքի պէյ հրաշէշի համար Տօլմա-Պաղչէի պալատը վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցան։

Ցիշեալ անձինք շաբթու մէջ քաղաքս պիտի մեկնին։

— Երեքշաբթի օր Պարսից Շահին դեսպան Մուհսին խան Բ. Դասը երթալով երկար բանակցութիւն մը ունեցաւ արտաքին դործոց պաշտօնեայ վսեմ. Բաշխա փաշայի հետ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՓՈՂ

— Բ. Դուռը հաստած հեռագրա-
լուր մը կը ծանուցանէ թէ Աբիսի պէյ
Քորֆու գացած է. Նորին վսեմա-
թիւնը ուրբաթ օր հոս կըսպասուի։

— Երկուշաբթի օր Յունայ վսեմ.
դեսպանը արտաքին գործոց պաշտօ-
նատունը գնայ և արտաքին գործոց
պաշտօնեայն հետ չգանուելով իրեն
խորհրդականն եղող Քարաթէօտորիսի
էֆէնտիէն ընդունուելու։

— Երկուշաբթի օր, Բարձ. մեծ ե-
պարքոսը ծովային գործոց պաշտօնա-
տունը երթալով՝ կայսերական թիկնա-
պահ զօրաց գլխաւոր հրամանատար
Բարձր. եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի
իշխանին հետ տեսակցեցաւ։

— Երկուշաբթի օր Արտաքին գոր-
ծոց պաշտօնեայ վսեմ. Բաշիա բաշայ
օտար աներսութեանց դեսպաններուն իր
Անատոլ Հիսարի ամառուան ապարան-
քը ընդունելու ուր կը քնանայ քանի
մը օրէ՝ի վեր։

— Պասիրէթի Սէն Բեռթսլուրկէն
եկած հեռագրէ մը առնելով կըսէ թէ
այս չաբաթ օր Ֆիւմէ զօրաց երեսուն
և չորս վաշտերու զօրահանգէս մը տե-
ղի ունեցեր է՝ի պատիւ Պարոնից Շա-
հին որուն ներկայ եղեր են Ռուսիոյ
վեհ. կայսրը և Պարոնից Շահը բաց կառ-
քերու մէջ նստած։

— Երկուշաբթի օր ոստիկանու-
թեան նորընտիր պաշտօնեայ Ահմէտ
փաշայ վեհ. Սուլթանին ներկայանա-
լով իւր շնորհակալիքը մատոյց։ Վեր-
ջէն Բ. Դուռը երթալով Բարձր. մեծ
եպարքոսին, արդարութեան պաշտօ-
նէին և Պետական խորհրդոյ նախա-
գահին այցելութիւն տուաւ։

— Երեկշաբթի գիշերը ժամ 3 ½ին
միջոցները Լանկա Յունայ եկեղեցւոյն
փողոցէն Յոյնի մը տունէն հրդեհ պա-
տահելով մինչեւ առաւօտեան ժամ 12
տեւեց և երկը հարիւրի չափ տուն
և խանութ այրեցան։

Ս. Պարասքեւը ալ հրդեհին եր-
թալով չանցաւեր է հրդեհին առաջն
առնուլ։

Կըսուի նաեւ թէ քանի մը հոգի
ալ այրեր են։

— Լմնորայի մէջ ամնոյն մերջերը
Պարոնից Շահին կոպատուի։ Գեհրանի
նախկին անգղիական դեսպան Սըր
Հանրի Ռավլինսոն պաշտօն ընդուներ է
Անգղիոյ կառավարութենէն Շահը դի-
մաւորելու երթալու համար և արդէն
մեծամեծ պատրաստութիւններ եղեր
են անգղիոյ մէջ գինքն ընդունելու
համար։

— Պրուսայի Հիւսուվէնտիկեար լը-
րագիրը կը ծանուցանէ թէ Քարասիի
վիճակին Ալաճա Ամլը գիւղին մէջ Մե-
մուտ էֆէնտի անձին կինը երէք արու
զաւակ ծներ է. մայրը և զաւակները ա-
ռողջ վիճակի մէջ են եղեր։

Սոյն լրագրին ըսածին նայելով կար-
կուտներուն ըրած աւերներուն հակա-
ռակ Պրուսայի գաւառին մէջ այս տա-
րի լաւ հունձ ըլլալու յոյս կայ։

Բէյլքի թիճարէթի չոգենաւը որ
կէմլէ յիկի նաւահանգիստին մէջ կը նորոգ-
ուէր. ծովը հանուեր է։

— Թրամվայի ընկերութիւնը վեր-
ջին օրերս հարկաւոր եղած նիւթերն
ընդունելով երկուշաբթի օրուընէ սկս-
եալ Գալաթիայէն Ֆէրիդիւղ դայող
գիծը բանեցնել կը կսկսի։

— Թունա լրագիրը կը ծանուցանէ
թէ վիտինէն հաստած հեռագրալարե-
րուն նայելով մայիս 2ին, երկու հոգի
բռնուած են քօլերայէն որոնց մէկը
ղինուոր մ'է. նոյնպէս մայիս 4ին ալ եր-
կու հոգի բռնուեր է որոնց մին ալ
դարձեալ ղինուոր մ'է և այս ղինուոր-
ներէն մին մեռեր է։ Ամսոյն 5ին. 6ին
և 7ին ուրիշ բռնուող եղած չէ. վի-
տինի ամրոցին մէջ գտնուող կալանա-
ւորք մինչեւ հիմայ բռնուած չեն։

— Անգլուրիոյ օրագիրը կը ծանու-
ցանէ թէ անցեալ օրեր Եօղղատի մէջ
հրդեհ պատահելով 566 խանութ և
տուն այրեր են։

— Պօհեայի օրագիրը կը ծանուց-
նէ թէ Հերձնկովինի մէջ ջրաղացները
դարձնելու համար ջուր չի գտնուե-
լով տեղական կառավարութիւնը հա-
մով դարձող ջաղացքներ չինելու հա-
մար Ռուսճուգէն արուեստաւորներ
բերել տուեր է որ այս գաւառին
մէջ ջաղացքներ պիտի չինեն։

— Անդրիանուպօլսէն հեռեւեալը
գրուած է Լա Թիւրքիի։

Մեր քաղաքին և մայրաքաղաքին
մէջ տեղի երկաթուղւոյն գծին բացուի-
լը ետ թողնելուցս, քանի մը Ջերքէզ
գործաւորներուն՝ Զօրլուի հատուածա-
գծին մէջ ըրած աւերմանցն համար։
Այս Ջերքէզները ուրիշ գործաւորներէ
վրէժ լանդրելու համար այս գործն ը-
րած ըլլալով ձերբակալուեր են Անդրի-
անուպօլիս տարուեր են ուր պիտի
դատուին և պատժուին։ Հիմայ այս
աւերները նորոգուելու վրայ են։

— Հաքայիք կը ծանուցանէ թէ
Մուտանեայի երկաթուղւոյն չինու-
թեանց սկսուեր է այս շաբաթ օր։

— Զմիւռնիոյ օրագիրներուն մէջ
կը կարդանք, կըսէ Լա Թիւրքի, թէ
Այտընի մէջ եղած սպանութեանց
Համար Տիվանի-Թէմիզի նախագահը
Զմիւռնիայէն մեկնելով Այտընն գա-
ցած է այս մասին եղած քննութիւն-
ներն առաջ տանելու համար. իրեն
ընկերացած է նաեւ գաւառին քաղա-
քապահ զօրաց գնդապետը։

— Իտալիայէն 400 կով եկած է
կայսերական ադարակներուն համար
ըսած էինք։ Կըսուի թէ, կըսէ Լա
Թիւրքի, ասոնք Զուիցերիայէն գըն-
ուեր և Բարձր. Խրտիվինն ըլլալով ի-
րեն կոստանդնուպօլսոյ շրջակայքը
դտնուած ադարակը պիտի տարուին
եղեր։

— Ատանայի օրագիրը կը ծանու-
ցանէ թէ շատ ատենները ի վեր այն
գաւառին մէջ անձրեւ չի գալուն
պատճառաւ ցորենի և գարիի հնձոց
մեծ մասը աւերուեր է և կենդանիները
թողուցած են ցորենի դաշտերուն մէջ
որ ճարակեն։ Այս օրագիրը կը կար-
ծէ թէ ճնայած արմտիք այս գաւա-
ռին համար բաւական են։

— Նէօղղոլի մէջ կը կարդանք թէ
Ալպանիոյ Իսկիւտարէն առնուած
թղթակցութեան մը նայելով՝ այս քաղ-
քին մէջ երկրաշարժներու դալստեանը
կպատուի որ Իսկիւտարի և Վալօ-
նայի մէջ տեղ չինուելիք երկաթուղ-
ւոյ մը գծին վրայօք նախնական քըն-
նութիւններ պիտի ընեն։ Նոյնպէս Բա-
թարոյի և Ռիվքայի մէջ տեղ Սերթի-
նէն անցնող կառքի ճամբու մը չինու-
թեան պիտի սկսուի։ Ասսարեական
կառավարութիւնը ընդուներ է այս
ծրագիրը և իր հաւանութիւնը յայ-
տնեցած է Մոնթէնեկրոյի իշխանին ա-
նոր Ելրոպայ երթալէն առաջ Տալմա-
յիոյ կառավարիչ Պ. Ռօսիչ այս լուրը
Սերթինյը տարեր է։ Նոյնպէս այս պաշ-
տօնեայն սոյն իշխանութեան և ազգա-
բրիական կառավարութեան մէջ եղած
թղթատարական գործադրութիւնն ալ
տարեր է։

Իսկիւտարի մէջ, կը յաւերտ սոյն
թղթակցութիւնը, ալ չի վախցուիը
յառաջիմ մտելն թշնամութիւններէն
որ միշտ դէմ կեցած էին նորաձեւու-
թեան և վերանորոգութեանց։ 1871 ի
դէպքերէն ի վեր այս կուսակցութեան
գլխաւորները ետ քաշուած են և հի-
մայ ժողովրդեան գլխաւորները նպաս-
տաւոր աչօք կը նային այս հաստատ-
կայ օդտակար չինութեանց։

ՎՐԻՊԱԿ

Մեր 21րդդ թուոյն հեռագրէն մէջ «Բարիզի կայսրութեան վերջին աստիճանի կնճռոտութիւնը Գերմանական պօրսաններու վրայ ազդեցութիւն կընէ» ըսուելու տեղ տպագրական վրիպա- «Բարիզի կայսրութեան» ըսուած է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԻՍՏՐԻԱ–ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 27 մայիս

Բրէս և Նուվէլ Բրէս Լիպրը սուտ կը հանեն հոս տարածուած սա լուրը թէ Սօսիէթէ տը Քրէտի Օսթրօ–Թիւրք պանքան իւր հաշիւները պիտի կարգադրէ։

Մօնրանսիէ դուքսը և Մօնթէնէգրոյի իշխանը կայսեր ներկայանալով ընդունուեցան։

ԳԱՂԴԻՈ

Բարիզ 27 մայիս.

Ամէն տեղ հանդարտութիւն կայ։

Պ. Թիւէր իւր երեսփոխանական պաշտօնը կը պահէ և ընդդիմադիր մասին գլխաւոր պիտի ըլլայ։

Պօրսան աւելի հաստատուն է։

Վէրսայլ 07 մայիս

Արտաքին գործոց պաշտօնեայ Պ. տը Պրօկլի Հանրապետութեան նախագահին պատգամագիրը կարդայ Ազգային ժողովոյն մէջ։ Մագ–Մահօն մարաշախտը օրէնքները գործադրել և Ազգային ժողովոյն անգամոյ մեծագոյն մասին կամացը հետեւել կը խօստանայ։ Պիտի սկսի օտար տերութեանց հետ բարեկամական յարաբերութիւնները ընել պիտի աշխատի բանակը վերակազմելու և խիստ պահպանողական ներքին քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի և վճռապէս Ազգային ժողովոյն գերիշխանութեան ամրողջութեան պիտի հսկէ։

Եւրոպական տերութիւնք իրաց նորոգ կարգադրութեանց վրայ Հանրապետութեան նախագահը շնորհաւորեցին ըսուած արդէն։

Մագ–Մահոն մարաշախտը Տարնիմ կոմսն ընդունեց։

29 նոր դաւառապետները ընտրուեցան։

ԻՏԱԼԻԱ

Հռոմ 27 մայիս

Կրօնական միարանութեանց վերաբերեալ օրէնքն ամրողջապէս ընդունուեցաւ։

ՍՐՊԻԱ

Պելկրատ 27 մայիս

Յանձնաժողով մը հաստատուեցաւ և երկաթուղեայ արտօնութեանց վերաբերեալ առաջարկութեանց քննութեանը կզբաղի արդէն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 27 մայիս

Կը հաստատեն թէ դրամական հրատարակին վրայ թեթեւ բարւոքում մը կայ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնք 26 մայիս

Խորհրդարանին մէջ ընդդիմադիր կուսակցութենէ եղող անդամք Սամիղի և Թեհիօթիտի ընտրութեանց վերաբերեալ վիճաբանութիւնը ուրիշ ժամանակի թողուլ կ'առաջարկեն։

Պաշտօնեայք դէմ կը խօսին այն առաջադրութեան որ 'ի վերայ այսր առնային ընդունուեցաւ։

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄԱԾ

Օամ. ոսկին 100 ղրչ. ի հաշուով

	Ղրչ.	Փրչ.
Անգղ. ոսկի	110	3%
Գաղղ. »	87	20
Բօլ	89	20
Ֆրըմից	51	20
Ձերմակ մէճիտ տարբ	101	25
Հինգնոց	103	35
Մէթալիկ	103	35
Պղինձ	120	

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 17 մայիս

Ընդհ. Պարտ. Արժ. բայ	59	28
գոյ	59	25
բարձր դին	59	34
ցած »	59	22
Յօսիէթէ ժէնէրալ Լ. Ս.	12	35
Գանձատոմս 1872 ի » »	90	—
Սօսիէթէ Օթօման » »	6	17
Պանք տը Քօնսթ. » »	7	38
Քրէտի Օսմրօ Թիւրք »	8	
Քրէտի ժէնէրալ Լ. Օ.	15	24
Պանք Վէրիսի » »	4	30
Թրամվայ » »	16	65
Րումէլիի Արժ. Ֆր.	171	
» » Նոր »	80	—
Փոխառ. 69ի (անկտրօն)	318	
» 65ի »	376	
» 63ի »	387	
Ըլբօր	—	/րկ
Դրամագղջ	90	15

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԻՐՈՒԹԵԱՆ

Որ հայերէն աշխարհափառ լեզուի թարգմանուած լինելով, մայրաքաղաքիս բոլոր Հայ գրավաճառաց քով դանուի։ Գին 6 ղ.

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՆ ԵՒ ԿՆՈՋ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀՐԻՇՆԵՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ

ԳԱԲՐԻԷԼ ԴՐԱՍԷՐԵԱՆ

Այս գիրքը՝ որ մարդկային սեռի հրէշութեանց վրայ հետաքրքրական տեղեկութիւնները կը պարունակէ, արդարև արժանի է ամեն կարգի մարդոց ընթերցանութեան։

Կը ծախուի Գաֆաֆեան գրատունը և բոլոր հայ գրավաճառաց քով։ Կամուրջին գլուխը Պ. Մատթէոսեանի պարագան, Իւսկիւտարու Սէլամլեք ճատէն Զէօմլէկճիեան Ստեփան աղային գեղարանը։

Գին 12 ղ։

ԱՇՆԱՆ ՏԵՐԵՒՆԵՐ

ԿԱՄ

ԳԱՂՏՆԻՔ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ

Գ. Պաղտասարեան Էֆ. ի աշխատասիրութեամբ 'ի լոյս ընծայուած սոյն տետրը՝ որ Պօլսոյ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի, արժանի է արդի երիտասարդաց ընթերցանութեանն, որք տգիտաբար կը մաշեն իրենց կեանքն ու առողջութիւնը։

Միջագիւղի աղգային Լսարանին մէջ Մեծապատիւ Տօքթէօռ Շրշմանեանի և Եուսուֆեան Մեծապատիւ Տիգրան Էֆէնտիի ըրած սրտաշարժ և ազդու առենախօսութիւնքն հրատարակուած լինելով, կը ծախուին բոլոր գրավաճառաց քով 'ի գին 40 վարայ։

ՏԻՐ ԹՄԲԱԳԻՐ–ՏՆՕՐԷՆ
Կ·ԵՐԶԻՆԿԱՆԼԵԱՆ ԲԱՐԹՈՂ ՍՈՒՐ

ՏՊԱԳՐ· Ց· ԳԱՖԱՖԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ· Ց· ՊԱՐՈՆԵԱՆ
Կ Պօչկա Քիւրքճի խան ջարի յարկ Թիւ· 26